



STYRESAK 61/18
HESTMANDEN, VIDERE DRIFT

Går til

Styrets medlemmer

Styremøte

4. desember 2018

Saksbehandler

John Olsen

Saksfremlegg

Arbeid med finansiering av drift

Vest-Agder-museet søkte for budsjettåret 2019 om en økning på 4,7 millioner kroner knyttet til videre drift av D/S Hestmanden som seilende museum og nasjonale minnesmerke over krigsseilerne. I statsbudsjettet lå det ikke inne noen slik økning. Museet har fulgt opp søknaden videre med brev og muntlig kontakt mot Sørlandsbenken, Kulturkomiteen (inkludert høring), via relevante forbund (Museumsforbundet) og gjennom direkte kontakt med sentrale politikere på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. Dette ført heller ikke frem i de avsluttede budsjettforhandlingene.

I samtale med Kulturdepartementet er det avklart at ikke dagens nivå skal oppfattes som det endelige nivået på støtten, men at det ikke fantes rom for en ytterligere økning i 2019. I forbindelse med arbeidet opp mot budsjettforhandlingene har flere eksterne støttespillere meldt seg på og som ønsker å støtte arbeidet videre.

Det er videre et paradoks at både forsvarsministeren i Stavern og statsministeren i Paris i forbindelse med 11. november markeringen brukte mye tid på å snakke om krigsseilernes innsats og deres betydning under 1. verdenskrig, samtidig som man i realiteten legger ned Norges eneste egne flytende museum over krigsseilernes innsats i de to verdenskrigene.

Representantskapsmøtet ble orientert om status på arbeidet i sitt møte den 26.11.18 og fattet følgende vedtak i sak 17/18:

Representantskapet vil sterkt oppfordre Storting/Regjering om å sørge for fullfinansiering av driften av D/S Hestmanden fra 2019. Manglende finansiering er for tiden 4,7 millioner kroner i årlig driftstilskudd.

Arbeid med planlegging av markeringen av 75-års jubileet for 2. verdenskrigs slutt

Parallelt med arbeidet med driftsfinansiering har en løst organisert gruppe med personer med interesse i og rundt Hestmanden begynt å skissere på et mulig opplegg for markering av 75-års jubileet for frigjøringen i 2020. Dette jubileet har vært, og er et viktig argument for at nødvendige driftstilskudd må på plass allerede for 2019.

Gruppen har laget et utkast til prosjektskisse for en markering i 2020, hvor utgangspunktet er krigsseilernes innsats, men hvor en bredder og aktualiserer tematikken ved også å trekke inn forhold rundt post-traumatisk stress knyttet til utenlandstjenester generelt og til flyktninger som kommer til Norge fra krigssoner. Utkast til prosjektskisse oversendes styret til gjennomsyn. Denne må oppfattes som et innspill og må justeres for å passe videre inn i Vest-Agder-museets og Hestmandens virksomhet.

Hvis dette arbeidet skal videreføres i den nåværende situasjonen må følgende forhold avklares:

- Kostnader og tidspunkt ift. når det må settes endelig deadline for å kansellere seilingene også i 2020.
- Organisering og finansiering av planleggingen av 2020-markeringen.

Når det gjelder deadline for å kansellere seilinger i 2020, foreslås å sette revidert statsbudsjett. Uten uttelling i dette og signaler om en varig økning i driftsmidler innstilles alle seilinger også i 2020.

Når det gjelder organisering og finansiering, så er det på den ene siden viktig at det ikke etableres en parallell organisasjon til Vest-Agder-museet eller museets og venneforeningens samarbeidsråd "Driftsutvalget for Hestmanden". På den andre siden har ikke museet i dag ansatte med tid/kapasitet til å følge opp en slik planlegging eller følge opp arbeidet med å finansiere en slik tur. Museet/Hestmandens driftsbudsjett har heller ikke rom for å kunne leie inn en slik person. Det foreslås derfor en løsning hvor prosjektgruppa må finne finansiering til en slik prosjektstilling, men at personen ansettes i VAM og rapporterer i ordinær tjenestevei – i tillegg til å følge opp prosjektgruppa.

Styrets konklusjon på manglende bevilgninger, inkludert konsekvenser for drift 2019 og 2020

Styreleder og nestleder i Vest-Agder-museets styre, direktør og administrasjonssjef samme sted, styreleder i Stiftelsen Hestmanden samt representanter fra Hestmandens venner drøftet situasjonen i et møte den 26.11.18 med tanke på å gi en innstilling til styret i Vest-Agder-museet. Med bakgrunn i ovenfor er møtets innstilling at hvis det ikke kommer noen ekstra midler til Hestmanden før statsbudsjettet vedtas i desember, innstilles alle seilinger i 2019. En setter vedtak av revidert statsbudsjett 2019 som deadline for å også kansellere seilingene i 2020.

Videre drift av Hestmanden innenfor dagens budsjettrammer

I dag driftes Hestmanden dels ved noen prosjektstillinger, dels ved at direktør og administrasjonssjef følger opp. Administrasjonssjef har i en periode også fungert som avdelingsleder for Hestmanden, ved siden av annen stilling. Dette er gjort for en periode ift. uavklart økonomi, statens ambisjonsnivå for skipet osv. På den ene siden er denne uavklarte situasjonen fremdeles gjeldene, på den andre siden har ikke museet mulighet til å videreføre dagens ad-hoc løsning da dette går uhensiktsmessig mye ut over oppfølgingen av organisasjonen for øvrig.

Oppgavene som skal løses fremover er primært knyttet til tre forhold:

1. Videre arbeid for økt driftsstøtte/finansiering. Dette løses fortsatt av direktør og administrasjonen, sammen med styret.
2. Formidling: Uavhengig av seilende skip eller ikke, så skal skipet formidles. Venneforeningen gjør en stor jobb, men museet er avhengig av en egen formidler som kan følge opp skoleklasser, sommersesong, utvikling av utstillinger, formidling i forbindelse med reiser/arrangementer osv. Denne bør lyses ut som en fast 100 % stilling.
3. Daglig drift, inkludert oppfølging av sertifisering, koordinering av innkjøp, samarbeid med Bredalsholmen, booking, oppfølging av venneforening, planlegging av seilinger sammen med venneforeningen osv. I og med at situasjonen er så uavklart foreslås det å lyse ut denne stillingen som en prosjektstilling med inntil tre års varighet. Utgangspunkt for kompetanse i stillingen er seilende skip.
4. Fartøysansvarlig/kaptein: Løses som i dag med prosjektansettelse for hvert år.
5. Teknisk vedlikehold: Løses som i dag med prosjektansettelse for hvert år, i tillegg til eksternt tjenestekjøp.

Forslag til vedtak

1. Med bakgrunn i manglende statlige bevilgninger innstilles alle seilinger i 2019. Styret setter vedtak av revidert nasjonalbudsjett 2019 som deadline for om seilingene i 2020 gjennomføres eller ikke.
2. Styret gir direktøren mandat til å arbeide videre med planene for en markering i 2020, men da på en slik måte at arrangementet fremdeles kan kanselleres hvis det ikke kommer økte tilskudd i revidert budsjett. Styret gir sin tilslutning til at en prosjektleder for dette arbeidet kan prosjektansettes i VAM, men at denne må finansieres gjennom prosjektgruppas arbeid.
3. Styret vedtar å opprette to stillinger knyttet til driften av Hestmanden, en fast stilling som formidler og en prosjektstilling som avdelingsleder.
4. Da styret vedtok å konsolidere inn Hestmanden som del av Vest-Agder-museet lå det som en forutsetning at finansiering av driften skulle komme på plass. Styret vil uttrykke skuffelse over at dette ikke er innfridd.

Vest-Agder-museet IKS